

KÚRIA

Bfv.III.10/2015/11.szám

A Kúria Budapesten, a 2015. év december hó 1. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

A lopás büntette miatt B. C. és társai ellen folyamatban volt büntetőügyben a Fővárosi Főügyészség által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Budapesti XX., XXI. és XXIII. Kerületi Bíróság 11.Fk.XXI.956/2013/52. számú ítéletét B. C. I. rendű és M. T. II. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

A felülvizsgálati eljárás során felmerült 12.230 (tizenkettőezer-kettőszázharminc) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

B. C. I. rendű, valamint M. T. II. rendű terheltet a Budapesti XX., XXI. és XXIII. Kerületi Bíróság a 2014. július 9. napján kelt és

július 10. napján jogerőre emelkedett 11.Fk.XXI.956/2013/52. számú ítéletével a Btk. 370. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés d) és c) pontjára figyelemmel a (3) bekezdés da) pontja szerint minősülő társtettesként elkövetett lopás büntette miatt, az I. rendű terheltet 6 hónapi, a II. rendű terheltet 7 hónapi börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre ítélte, amelynek végrehajtását mindkét terhelte esetében 2 évi próbaidőre felfüggesztette.

A bíróság jogerős határozata ellen a Fővárosi Főügyészség nyújtott be felülvizsgálati indítványt a terheltek terhére a Be. 416. § (1) bekezdés b) pontjában foglaltak alapján, nevezetesen azért, hogy a Kúria a terheltek cselekményét a Btk. 366. § (1) bekezdés c) pontjába ütköző és a (2) bekezdés b) pontja szerint minősülő kifosztás büntettének minősítse, a kiszabott szabadságvesztés tartamát súlyosítsa és a terhelteket mellékbüntetésül a közügyek gyakorlásától tiltsa el.

A Legfőbb Ügyészség az Fk.BF.2072/2014. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt lényegét tekintve fenntartotta, ugyanakkor álláspontja szerint a bíróság által megállapított tényállás alapján nincs mód a törvénynek megfelelő határozat meghozatalára, ezért az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására utasítását indítványozta.

A Kúria a Be. 420. §-ának (1) bekezdése alapján nyilvános ülést tartott.

A Legfőbb Ügyészség képviselője az átiratában foglaltakat fenntartva szólalt fel.

Az I. és a II. rendű terheltek védői a megtámadott határozat hatályában fenntartását indítványozták.

A felülvizsgálati indítvány és a Legfőbb Ügyészség indítványa az alábbiak szerint nem alapos.

A felülvizsgálati indítvány az irányadó tényállás alapján vonta kétségbe a terheltek által elkövetett bűncselekmény minősítésének helyességét és utalt arra, hogy a cselekmény kifosztás büntettének minősül, és ennek megállapítását és végrehajtandó szabadságvesztés kiszabását indítványozta.

A Legfőbb Ügyészség viszont már arra hivatkozott, hogy a bíróság által megállapított tényállás megalapozatlan, és jóllehet a cselekmény valóban kifosztásnak minősülne, azonban az elsőfokú ítéletben rögzített tényállásból nem derül ki, „hogy a terheltek a

sértett alvó állapotának kihasználásával követték-e el a lopási cselekményt, ugyanakkor az, az adott tényállásból ki sem zárható". A Legfőbb Ügyészség a továbbiakban már arra hivatkozott, hogy „a megvalósult bűncselekmény helyes jogi minősítése kérdésének az eldöntéséhez szükséges adatokat a megállapított tényállás nem tartalmazza".

Álláspontja szerint, ha a Kúria a jogerősen megállapított tényállás alapján nem foglalhat megalapozottan állást a jogi következtetések helyességét illetően, a megalapozatlanság „a felülvizsgálat során a Be. 416. § (1) bekezdésének a) pontjából megjelölt okból az anyagi jogi rendelkezés sérelmeként értékelendő, és a támadott határozat hatályon kívül helyezését és az ügyben eljárt bíróság új eljárásra utasítását vonja maga után".

A fentiekre figyelemmel a Kúriának mind anyagi, mind eljárásjogi kérdésekben kellett állást foglalni, és mivel az eljárásjogi kérdések tisztázása minden esetben megelőzi a büntető jog anyagi szabályainak elemzését, ezért a Kúria is a Legfőbb Ügyészség eljárásjogi, megalapozatlanságra vonatkozó indítványával kapcsolatos jogi álláspontját kívánja kifejezni.

Helyesen hivatkozott a Legfőbb Ügyészség átirata arra, hogy a megalapozatlanság a Be. 416. § (1) bekezdésében felsorolt törvényi okok között nem szerepel, viszont a Be. 423. § (1) bekezdése szerint a felülvizsgálati eljárásban a bíróság által megállapított tényállás az irányadó, és az sem közvetlenül, sem közvetve - a bizonyítékok felülmérlegelésével - nem támadható.

Az elsőfokú bíróság ítéletének tényállása akkor is irányadó, ha az történesen nincs felderítve, hiányos, esetlegesen iratellenes, vagy helytelen ténybeli következtetéseket tartalmaz, vagyis megalapozatlan.

Kétségtelen, hogy felülvizsgálatot megalapozó büntető anyagi jogi szabálysértés az, ha az ítéleti tényállás alapján a bűnösség kérdésében nem lehet állást foglalni, vagy ha a tényállás valamely rendelkezés ténybeli alapját nem rögzíti vagy az önmagában kétértelmű, vagy a tényállás és a rendelkező rész (jogkövetkeztetés) eltérő, azonban jelen esetben egyik ok sem merült fel.

Az első fokon jogerőre emelkedett ítélet tényállása alapján mind a bűnösség, mind a cselekmény jogi minősítése kérdésében állást lehet foglalni, ugyanis tartalmazza mindazokat a történeti eseményeket, amelyek a megalapozott döntéshez szükségesek.

Az ítélet rögzítette, hogy a terheltek a sértett lakásába dolog elleni erőszakkal behatoltak, és a lakásból különböző ingóságokat

hoztak el. Az ítélet indokolásából az is egyértelműen kiderül, hogy a lopás elkövetését arra az időpontra időzítették, amikor a sértett már alszik. Erre is mindössze abból a ténymegállapításból lehet következtetni, miszerint „B. C. I. r. vádlott és M. T. II. r. vádlott fejükre sapkát húztak, illetve fk. C. O. III. r. vádlott felvette a kapucniját azért, hogyha a házban alvó sértett felébredne, akkor ne ismerje fel őket”.

Kétségtelen, hogy a tényállás nem tartalmazza, hogy a sértett ténylegesen a házban volt, és ha igen, akkor a lakás mely részében tartózkodott, aludt-e és ezt a terheltek észlelték-e vagy sem, és ha tudomást szereztek erről, akkor azt milyen körülmények között észlelték.

Ezeket a hiányosságokat a legfőbb ügyészi átirat is elismeri, ugyanakkor megállapítható, hogy az általa hiányolt körülményeket, illetve tényeket maga a vádirati tényállás sem tartalmazta, mindössze a lakásba történő behatolást, és onnan különböző ingóságok eltulajdonítását tette vád tárgyává.

Az elsőfokú bíróság a vád keretei között járt el, és messzemenően figyelembe vette a Be. 75. § (1) bekezdésében foglalt bizonyítási kötelezettségét is akkor, amikor ügyészi indítvány hiányában a terheltek terhére szolgáló bizonyítást a vádiratban felajánlott bizonyításon kívül hivatalból nem folytatott le.

A legfőbb ügyészi indítvány az általa felvetett jogkérdést, nevezetesen, hogy valójában lopás vagy kifosztás történt-e, egy megismételt eljárás során felvett bizonyítás eredményéhez képest megváltozott, részleteiben alaposabban felderített tényállás alapján kívánta megválaszolni, amely azonban a felülvizsgálati eljárásban eredményre nem vezethetett.

Ilyen körülmények között a felülvizsgálati indítványban hivatkozott megalapozatlanság, mint anyagi jogi szabálysértés fel sem merülhetett.

A felülvizsgálati indítványban felvetett jogkérdések, nevezetesen a cselekmény helyes jogi minősítése is e tényállás alapján válaszolhatók meg, következésképpen a megtámadott ítélet megalapozatlansága nem felülvizsgálati ok, ezért e tekintetben a felülvizsgálati indítvány törvényben kizárt.

Az anyagi jogi kérdést illetően eldöntő kérdés volt, hogy a jogerősen megállapított tényállásban rögzített cselekmény lopás, avagy kifosztás büntettét valósította-e meg.

Az irányadó tényállás szerint a terheltek a bűncselekmény elkövetése előtti megbeszélésnek megfelelően 2012. június 27-én 22

óra körüli időben a sértett házához mentek, majd mindhárman a kerítésen átmászva beugrottak az udvarra. Az I. és a II. rendű terhelt „fejükre sapkát húztak, illetve fk. C. O. III. rendű vádlott felvette kapucniját azért, hogy ha a házban alvó sértett felébredne, akkor ne ismerje fel őket”. Ezt követően a lakásból, hűtőszekrényből különböző dolgokat tulajdonítottak el, majd a lakásból távoztak.

A Kúria álláspontja szerint e tényállás alapján kell a terheltek bűnösségét és az anyagi jogi kérdést eldönteni, nevezetesen azt, hogy a terheltek e cselekménye hogyan minősül, és ehhez képest törvényes-e a bíróság által kiszabott büntetés.

A Kúria ezt a kérdést igenlően döntötte el azzal, hogy megállapította, hogy az irányadó tényállás alapján az alapügyben eljáró bíróság az I. és a II. rendű terhelt cselekményét a büntető anyagi jog sérelme nélkül minősítette lopás büntettének és az ehhez képest alkalmazott büntetés neme és mértéke is törvényes.

Ekként a Kúria - miután nem észlelt olyan, a felülvizsgálati indítványban nem szereplő eljárási szabálysértést sem, amelynek vizsgálatára egyébként a Be. 423. § (5) bekezdésében írtaknak megfelelően hivatalból köteles - a felülvizsgálati indítványoknak nem adott helyt, és a megtámadott határozatokat a Be. 426. §-a alapján hatályában fenntartotta, és a bűnügyi költségről a Be. 429. § (1) bekezdése szerint rendelkezett.

A fellebbezés és a felülvizsgálat kizártságára, valamint az indítvány megismétlésének tilalmára vonatkozó figyelmeztetés a Be. 3. §-ának (4) bekezdésén, illetve a 416. §-a (4) bekezdés b) pontján, továbbá a 418. §-a (3) bekezdésén és a 421. § (2) és (3) bekezdésén alapul.

Budapest, 2015. december 1.

Dr. Kónya István s.k. a tanács elnöke, Dr. Varga Zoltán s.k. előadó bíró, Dr. Akác Zoltán s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő

BÉ